

แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้ห้องปฏิบัติการ ด้านจุลชีววิทยาและปรสิตวิทยา

1. ให้นักศึกษานำเฉพาะคู่มือปฏิบัติการ ปากกา ดินสอ สิ่งที่เป็นแท่งนั้นเข้ามาภายในห้องปฏิบัติการ
2. สวมเสื้อกาวน์เมื่อเข้าห้องปฏิบัติการทุกครั้ง
3. ล้างมือด้วยสบู่ และน้ำ ก่อนและหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง
4. ทำความสะอาดบริเวณที่จะทำงาน ก่อนและหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง
5. ขณะปฏิบัติงานต้องใช้เทคนิคปลอดเชื้อ (Aseptic technique) เสมอ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ และการปนเปื้อนจากเชื้อที่ไม่พึงประสงค์
6. ทิ้งขยะ หรืออุปกรณ์ที่ปนเปื้อนเชื้อทุกชนิดในภาชนะที่จัดเตรียมให้
7. ห้ามรับประทานอาหาร ของขบเคี้ยวและเครื่องดื่ม หรือสูบบุหรี่ในห้องปฏิบัติการ
8. ไม่ส่งเสียงดัง หยอกล้อกัน ขณะปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ
9. กรณีที่เกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงาน ได้แก่
 - a. เชื้อกระเด็นเข้าตา ผิวหนัง ปาก หรือเศษแก้วบาด ให้แจ้งอาจารย์ผู้ควบคุมทราบทันที
 - b. เชื้อหกเปรอะเปื้อนบนโต๊ะ หรือพื้น ให้ราดทับด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่จัดไว้ เป็นเวลาครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมง ก่อนที่จะเช็ดทิ้ง
10. ห้ามนำเชื้อจุลินทรีย์ออกนอกห้องปฏิบัติการ ก่อนได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้ควบคุมอย่างเด็ดขาด
11. ปิดไฟ ถังแก๊ส และเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้อง
12. ก่อนเบิกและคืนอุปกรณ์ทุกครั้งจะต้องตรวจสอบสภาพเครื่องมือว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยสมบูรณ์หรือไม่

แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้ ห้องปฏิบัติการชีวเคมีและอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. สวมเสื้อคลุมปฏิบัติการ และแว่นนิรภัยตลอดเวลาที่อยู่ในห้องปฏิบัติการชีวเคมี ผู้ที่สวมแว่นสายตาอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องใช้แว่นนิรภัย
2. ห้ามเล่นและห้ามรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม หรือสูบบุหรี่ในห้องปฏิบัติการ
3. ห้ามทำการทดลองใดๆ นอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย
4. ห้ามทำการทดลอง โดยไม่มีอาจารย์ควบคุม
5. เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะเล็กน้อยเพียงใด ให้รายงานอาจารย์ผู้ควบคุมทราบทันที
6. ห้ามชิมสารเคมีใดๆทั้งสิ้น
7. ห้ามใช้ปากดูดปิเปตเพื่อดูดสารละลาย
8. ใช้เครื่องแก้วด้วยความระมัดระวัง เมื่อทำเครื่องแก้วแตก ต้องเก็บกวาดให้เรียบร้อย
9. สังเกตตำแหน่งของถังดับเพลิงในห้องปฏิบัติการทุกครั้งที่ทำปฏิบัติการ และควรรู้วิธีการใช้ถังดับเพลิงที่ถูกต้อง
10. ห้ามจุดไฟเมื่อมีสารไวไฟอยู่ใกล้ (ส่วนมากตัวทำละลายอินทรีย์จะติดไฟง่าย) หรือมีสมุด หรือกระดาษอยู่บริเวณ ใกล้เคียงเพราะจะทำให้ติดไฟง่าย
11. ผู้ที่มีผมยาว จะต้องรวบผมให้เรียบร้อย ในขณะที่ปฏิบัติการ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ
12. ล้างมือ ทุกครั้งหลังจากจับขวดสารเคมีหรือสัมผัสสารเคมี และควรล้างมือให้สะอาดก่อนออกจากห้องปฏิบัติการ
13. ศึกษาและทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ติดอยู่ข้างขวดสารเคมี ซึ่งแสดงถึงสิ่งมที่ต่อควรระวังสำหรับสารเคมีนั้นๆ

ระเบียบการใช้ห้องปฏิบัติการ

ระเบียบและข้อปฏิบัติในการเรียนการใช้ห้องปฏิบัติการมหกายวิภาคศาสตร์ (Gross Anatomy)

1. นักศึกษาต้องเป็นผู้ตรงต่อเวลา
2. นักศึกษาต้องสวมเสื้อกาวน์สีขาว ปกชื่อตัวเองชัดเจนทุกครั้งที่ใช้ห้องปฏิบัติการ
3. ก่อนเข้าปฏิบัติการทุกครั้ง นักศึกษาต้องเตรียมเครื่องมือชำแหละให้พร้อม และอ่านทำความเข้าใจในเรื่องที่จะมาปฏิบัติการล่วงหน้า

ข้อแนะนำ ทุกครั้งก่อนเข้าปฏิบัติการ ให้ศึกษาส่วนของกระดูกที่เกี่ยวข้องกับบทปฏิบัติการนั้นมาก่อน และให้นำกระดูกส่วนนั้นมาประกอบการชำแหละด้วย

4. ทุกครั้งก่อนลงมือปฏิบัติการ
 - 4.1 นักศึกษาต้องปฏิบัติต่ออาจารย์ใหญ่ด้วยความเคารพนับถือและศรัทธา
 - 4.2 เปิดผ้าคลุมอาจารย์ใหญ่ออกถ้าพบว่ามียาชั้น ให้ใช้มีดชูดอก แล้วเอาน้ำยาที่เตรียมไว้พรมให้ทั่ว (ไม่ใช่ราดให้ทั่ว)
 - 4.3 ผ้าคลุมอาจารย์ใหญ่ (ผ้าพลาสติก และ ผ้าดิบ) เมื่อไม่ใช่ควรพับเก็บไว้ใต้โต๊ะให้เรียบร้อย
5. ขณะปฏิบัติงาน
 - 5.1 ห้ามหยอกล้อ หรือส่งเสียงดังเพราะนอกจากจะเป็นการรบกวนคนอื่นแล้ว ยังเป็นการแสดงที่ไม่เคารพต่ออาจารย์ใหญ่อีกด้วย
 - 5.2 งดสูบบุหรี่ และนำอาหารเข้ามารับประทาน
 - 5.3 นักศึกษาจะต้องปฏิบัติการให้เสร็จเรียบร้อยภายในเวลา หรือถ้าไม่เสร็จให้หาเวลานอกมาทำให้เสร็จก่อนจะทำปฏิบัติการครั้งต่อไป
 - 5.4 ความสนใจในความเรียบร้อยของผลงาน
6. ทุกครั้งเมื่อเลิกปฏิบัติงาน
 - 6.1 ให้นำชิ้นส่วนของอาจารย์ใหญ่ (เนื้อ, หนัง, ผม, ขน, ฟังผืด ฯ) ไปรวมกันในภาชนะที่เตรียมไว้ให้
 - 6.2 เศษกระดูกหรือขยะอย่างอื่น ๆ ให้เก็บทิ้งถังขยะ ห้ามทิ้งลงในภาชนะในข้อ 6.1 เด็ดขาด
 - 6.3 ห้ามเคลื่อนย้ายชิ้นส่วนนอกจากที่กล่าวในข้อ 6.1 ไปโต๊ะอื่นโดยเด็ดขาด
 - 6.4 ต้องรักษาอาจารย์ใหญ่ให้ชุ่มชื้นอยู่เสมอ โดยการพรมน้ำยาที่เตรียมไว้ให้ทุกครั้งเมื่อเลิกปฏิบัติการ
 - 6.5 ทำความสะอาดโต๊ะชำแหละ ทั้งชั้นบนและล่าง ต้องรักษาความสะอาดนี้อยู่เสมอ
 - 6.6 คลุมอาจารย์ใหญ่ให้เรียบร้อย โดยการห่อด้วยผ้าดิบชั้นก่อน และตามด้วยพลาสติกอีกชั้นหนึ่ง
 - 6.7 โต๊ะอาจารย์ใหญ่ต้องอยู่ในตำแหน่งที่จัดไว้ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
7. เมื่อออกจากห้องปฏิบัติการเป็นคนสุดท้าย ต้องสำรวจความเรียบร้อยของหน้าต่าง พัดลม ประปา ไฟฟ้า และล็อคประตูก่อนออกจากห้องทุกครั้ง

8. ถ้าจำเป็นต้องปฏิบัติการนอกเวลาต้องทำหนังสือขออนุญาตใช้ห้องก่อนทุกครั้ง
9. ในการปฏิบัติการล่วงเวลา ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับข้อ 7
10. นักศึกษาที่แต่งตัวไม่สุภาพ (สวมรองเท้าแตะ ใส่เสื้อปล่อยชาย) จะไม่อนุญาตให้ใช้ห้องปฏิบัติการโดยเด็ดขาด ไม่ว่าในหรือนอกเวลาราชการ
11. ห้ามนำบุคคลภายนอกเข้ามาในห้องปฏิบัติการโดยไม่ได้รับอนุญาต
12. นักศึกษาต้องช่วยกันรักษาวัสดุและเครื่องมือทุกชิ้นในห้อง และห้ามนำไปใช้หรือนำออกจากห้องปฏิบัติการก่อนได้รับอนุญาต
13. ห้ามนำ anatomical material ทุกอย่างออกไปในที่สาธารณะอย่างเปิดเผย
14. นักศึกษา เจ้าหน้าที่ และคณาจารย์ ต้องปฏิบัติตามกฎและมาตรฐานความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

สาขาวิชากายวิภาคศาสตร์

วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี